

Asia: VN/29084/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta luonnonsuojelulain muuttamiseksi - ennallistamissuunnitelma ja luonnonarvomarkkinoiden edistäminen

Lieventämishierarkiavelvoite ja luontoteko

Valitkaa alla olevista näkemyksenne mukainen vaihtoehto ja esittäkää sille perustelut lausunnossanne.

Vaihtoehto 1: Kestävyysraportointiin velvollisten yritysten pitäisi osoittaa kirjanpitolain mukaisella raportoinnillaan noudattavansa lieventämishierarkiaa, jotta niiden luontoteko voidaan hyväksyä rekisteriin. Velvollisuus ei ulottuisi yrityksiin tai muihin oikeushenkilöihin, joita kestävyysraportointivelvollisuus ei koskisi eli esimerkiksi pieniä ja keskisuuria yrityksiä, eikä esimerkiksi kuntia tai yksityishenkilöitä.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

BirdLife Suomi kiittää lausuntopyynnöstä ja mahdollisuudesta lausua luonnoksesta luonnonsuojelulain muuttamiseksi

Pidämme tärkeänä, että ennallistamissuunnitelma lisätään luonnonsuojelulakiin, ja pidämme kirjausta hyvänä.

Luonnonarvomarkkinoiden edistäminen

BirdLife pitää luonnonarvomarkkinoiden kehittämistä tärkeänä. On hyvä, että lainsäädännöllä avataan luonnonarvohehtaarien kauppa kaikille halukkaille. Luonnonarvohehtaarin käyttö mittayksikkönä ja siihen liittyvät viranomaisvarmennusmenettely selkeyttävät pelisääntöjä ja auttavat osaltaan viherpesun vähentämisessä.

Luonnonsuojelun toimintapaletissa luonnonarvokauppa eli luontoteot tulee pitää lisäyksellisenä ja sekä lainsäädännössä että käytännössä huolehtia lisäisyysvaatimuksesta ja luontotekojen kaksoislaskennan estämisestä.

Yksityisten toimijoiden luontoinvestoinnit luonnonarvomarkkinoihin eivät saa vähentää julkisia luonnonsuojelupanostuksia tai johtaa luonnonarvoja ylläpitävän ja suojelevan sääntelyn vähentämiseen. Luontokadon pysäyttämiseksi tarvitaan lisää sekä yhteiskunnan että yksityisen sektorin rahoitusta.

Korostamme, että käytettäessä luonnonarvohehtaareja muuhun kuin kompensatioon pitää prosessissa varmistaa alueen todellinen siirtyminen suojeluun samalla tavalla kuin kompensatiossa: luonnonarvohehtaari voidaan käyttää vain kerran, tieto toteutuneista luontohyvityksistä kirjataan luonnonsuojelun tietojärjestelmään ja niitä koskee hävittämis- ja heikentämiskielto.

Mielestämme olisi esitettyä selkeämpää säätää luonnonarvomarkkinoista luonnonsuojelulaissa omana kohtanaan sekoittamatta sitä kompensatioon nyt esitetyllä tavalla huolimatta siitä, että niihin liittyy paljon samoja periaatteita.

Pidämme välttämättömänä, että kestävyysraportointiin velvolliset yritykset osoittavat kirjanpitolain mukaisella raportoinnillaan noudattavansa lieventämishierarkiaa. Ilman lievennyshierarkiaa on suuri riski sille, ettei hankkeissa valita vähiten luontohaittaa aiheuttavaa vaihtoehtoa, eikä toteutuksessa valita vaihtoehtoja sen mukaan, mistä aiheutuu luonnolle vähiten haittoja. Ilman lieventämishierarkian noudattamisen raportointia on mahdoton varmistua siitä, etteikö valtion ylläpitämään luonnonarvokauppaan sisältyisi viherpesua, ja jopa siitä toimiiko valtion pyörittämä luonnonarvokauppa luontokadon pysäyttämistä nopeuttavana vai hidastavana ratkaisuna.

Lievennyshierarkian periaatteita tulee yleisesti vahvistaa kaikessa ympäristöä koskevassa päätöksenteossa ja lainsäädännössä.

Luonnonsuojelun edelleen kehittämisessä tulee edistää ekologisen kompensaation velvoittavuutta myös muissa kuin Natura 2000-verkoston tilanteissa. Näin voidaan huolehtia siitä, etteivät kustannukset luontokatoa aiheuttavien toimijoiden aiheuttamista haitoista säily muiden toimijoiden maksettavina mm. luonnonarvokaupan kautta. Ilman velvoitetta vapaamatkustajat häiritsevät sekä kompensatio- että luonnonarvomarkkinan kehittymistä merkitykselliseksi luontokatoa hillitseväksi toimeksi. Kannustamme ympäristöministeriötä kompensaatiovelvoitteen edistämiseen.

Mikäli eduskunta säätää luonnonarvomarkkinan luonnonsuojelulakiin pidämme erittäin tärkeänä, että luonnonsuojeluviranomaisille osoitetaan riittävät resurssit toiminnan ylläpitämiseen ja luonnonarvohehtaarien varmentamiseen.

BirdLife Suomen puolesta

Aki Arkiomaa, toiminnanjohtaja

Arkiomaa Aki
BirdLife Suomi ry